

Evaluatie strategisch beleidskader 2016-2018

21 AUGUSTUS 2017

Inleiding

In maart 2015 hebben de gemeenteraden van de BMW-gemeenten het strategisch beleidskader 2015-2018 vastgesteld. In dit kader is vastgelegd wat de raden op het gebied van werk en inkomen willen bereiken en vanuit welke uitgangspunten uitvoering moet worden gegeven aan de Participatiewet. Het strategisch beleidskader vormt daarmee de basis voor de opdracht die aan de uitvoeringsorganisatie Werkplein Ability voor de Participatiewet in onze gemeenten wordt verstrekt.

In juni/juli 2016 is een geactualiseerd strategisch beleidskader 2016-2018 vastgesteld. In deze notitie evalueren we de ontwikkelingen en prestaties in het afgelopen jaar. Op basis daarvan worden in oktober het beleidskader, de begroting en de opdracht aan de uitvoeringsorganisatie opnieuw geactualiseerd.

1. Ontwikkelingen

In het afgelopen jaar heeft zich een aantal landelijke en regionale ontwikkelingen voorgedaan die van invloed zijn op de uitvoering van de Participatiewet in onze gemeenten:

- In september 2016 is de nieuwe uitvoeringsorganisatie Werkplein Ability formeel van start gegaan. Er is een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling gevormd waarin uitvoering wordt gegeven aan de Participatiewet en de Wsw conform het implementatieplan. Daarmee is er nu formeel één uitvoeringsorganisatie aan wie de gemeenten een opdracht kunnen verstrekken.
- Bij de behandeling van de begroting van 2017 hebben de gemeenteraden in hun zienswijze gevraagd om een nadere verkenning van de wijze van de inzet van het re-integratiebudget, verhoging van de omzet van gemeenten, sanering van bedrijfsonderdelen en bezuinigingen op de bedrijfsvoering. Het Werkplein Ability heeft samen met externe deskundigen een analyse uitgevoerd naar de huidige stand van zaken binnen de organisatie en de mogelijkheden om verbeteringen door te voeren en/of alternatieve (beleids-)keuzes te maken. Werkplein Ability heeft aangegeven bij de actualisatie van de begroting op deze analyses terug te komen.
- Landelijk is er in 2016 sprake van een groei van het aantal bijstandsgerechtigden van 4%. De landelijke groei wordt veroorzaakt door een toename van het aantal statushouders en personen met een arbeidsbeperking en door de verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd. Voor de BMW-gemeenten is de groei 6%.
- Omdat de vormgeving van beschut werk niet op gang kwam, heeft het Rijk besloten om gemeenten te verplichten om deze voorziening aan te bieden aan mensen die daarvoor geïndiceerd zijn. Burgers kunnen die indicatie nu zelf aanvragen. Ook in onze gemeenten zijn er in 2016 nog geen mensen aan het werk gegaan in het kader van beschut werken. In 2017 zijn de eerste vier indicatieaanvragen in behandeling geweest bij het UWV en zijn de eerste drie plaatsingen gerealiseerd.
- De BMW-gemeenten hebben besloten tot de vorming van één gemeente, waarin de uitvoeringsorganisatie wordt ondergebracht. In welke vorm en welke omvang wordt nog nader uitgezocht. Omdat er vanaf 2019 daardoor geen sprake meer zal zijn van een Gemeenschappelijke regeling, heeft dit gevolgen voor het proces van kaderstelling en opdrachtverlening.

- Het totaal aantal banen is in bijna alle BMW-gemeenten iets afgenomen in de periode 2010-2015. Alleen in Eemmond was er een kleine toename. In de vier gemeenten samen zijn er in 2015 ongeveer 10.900 banen, in 2010 was dit nog 11.900¹.

2. Het proces van kaderstelling, opdrachtverstrekking en verantwoording

In het implementatieplan en in het strategisch beleidskader is een aantal stappen opgenomen om ervoor te zorgen dat de gemeenteraden uitvoering kunnen geven aan hun kaderstellende rol en die het Werkplein Ability helderheid geeft over de financiële en beleidsmatige kaders waarbinnen zij uitvoering moet geven aan de Participatiewet. Elementen van dit proces zijn:

- de vaststelling van het strategisch beleidskader
- het formuleren van de opdracht aan de uitvoeringsorganisatie door de gemeenten
- het opstellen van de begroting door de uitvoeringsorganisatie
- het opstellen van een uitvoeringsplan door de uitvoeringsorganisatie
- het verstrekken van voortgangsrapportages en jaarrekening

In het afgelopen jaar zijn deze documenten opgesteld. Dit is echter niet altijd gebeurd in de vorm waarin of het moment waarop deze in de planning was voorzien.

Dit komt deels omdat de vorming van de nieuwe uitvoeringsorganisatie leidde tot de noodzaak om een nieuwe (geïntegreerde) begroting op te stellen, waarbij men ook te maken kreeg met nieuwe gemeentelijke richtlijnen op dit gebied (BBV).

Daarnaast moesten zowel gemeenten als uitvoeringsorganisatie bij elke stap documenten opstellen. De personele capaciteit om dit tijdig en volledig te doen, bleek daarvoor onvoldoende. Ook was de onderlinge afstemming nog niet optimaal. Termijnen werden daardoor moeilijk en soms niet gehaald. Gevolg hiervan is dat de noodzakelijke stappen vaak niet in de logische volgorde werden doorlopen. Zo werd bijvoorbeeld aan een begroting² en een uitvoeringsplan gewerkt zonder dat het kader en de opdrachtverstrekking beschikbaar waren. Een vereenvoudiging en verkorting van deze cyclus van begroting, rekening, kaderstelling is daarom wenselijk. Omdat de BMW gemeenten per 1 januari 2019 gaan herindelen ligt het voor de hand om de verbeteringen door te voeren in de context van de beleids- en P&C-cyclus van de nieuwe gemeente.

Overigens heeft deze werkwijze in de afgelopen periode wel geleid tot een toegenomen transparantie met betrekking tot de activiteiten en de (opbouw van de) kosten van de uitvoeringsorganisatie.

3. De maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wsw is om zoveel mogelijk mensen actief deel te laten nemen aan de samenleving, bij voorkeur door middel van

---

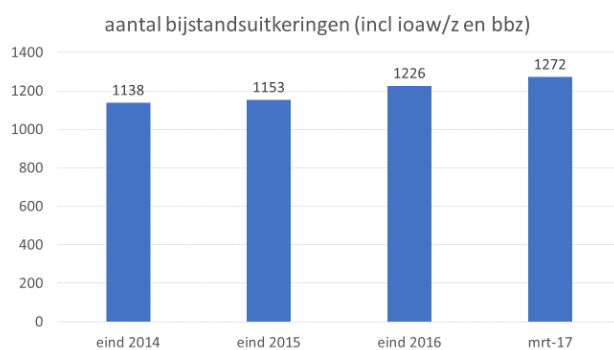
¹ Meer informatie over de onderbouwing van de economische situatie in de BMW-gemeenten is te vinden in het bijlagenboek bij de visie Ruimte voor de nieuwe gemeente Hogeland.

² Om aan de wettelijke termijnen te kunnen voldoen

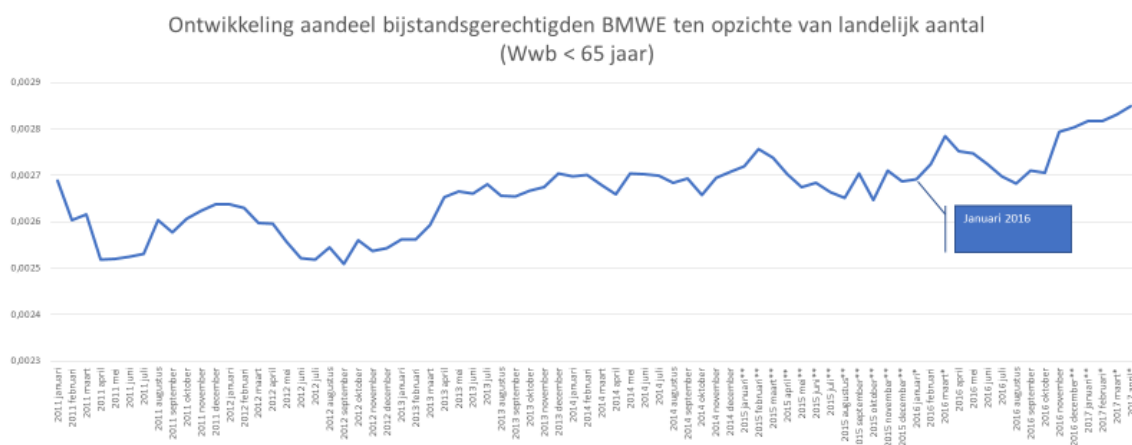
(betaald) werk, en om ervoor te zorgen dat zo weinig mogelijk mensen een beroep doen op de bijstand.

Stand van zaken kader 1: één doelgroep met maximale participatie

Het aantal bijstandsgerechtigden is in 2016 met ruim 6% toegenomen. Ook in de eerste maanden van 2017 zet de stijging zich voort. De uitstroom naar werk is in 2016 relatief iets lager dan een jaar eerder: 45% van de totale uitstroom in 2016 ten opzichte van 48% in 2015.

De toename van het aantal bijstandsgerechtigden is hoger dan het landelijk gemiddelde. Gemeenten en uitvoeringsorganisatie zijn er dus niet in geslaagd om het aandeel in het landelijke bijstandsvolume terug te dringen. Hieronder is te zien dat het aandeel in de periode januari – maart 2016 is opgelopen, van maart – augustus 2016 is gedaald en daarna weer is gaan stijgen. Een sluitende verklaring kan hiervoor hier niet worden gegeven. De economische omstandigheden (in onze regio is de groei in 2016 het laagst van Nederland) zijn daarbij ongetwijfeld van invloed. In de regio Delfzijl en omgeving zien we een vergelijkbare ontwikkeling. Ook de samenstelling van de bevolking (meer mensen met een arbeidsbeperking) speelt naar verwachting een rol.

Vanaf 2015 kunnen mensen met een arbeidsbeperking niet meer instromen in de Wsw. In 2016 zijn de maatregelen om leden van deze “nieuwe doelgroep” bij reguliere bedrijven aan het werk te krijgen uitgewerkt en geïntensiveerd. Omdat het grootste deel van deze groep afkomstig is van het

Praktijkonderwijs of het Voortgezet speciaal onderwijs zijn er met deze scholen afspraken gemaakt over een soepele overgang van school naar werk. Binnen de uitvoeringsorganisatie is daarvoor een expertgroep Nieuwe Doelgroep in het leven geroepen. Dat leidde eind 2016 tot 6 plaatsingen voor mensen op “afpraakbanen”. Dat aantal is inmiddels opgelopen tot 42 eind juni 2017. De mogelijkheid om deze groep op een andere manier te indiceren (de zogenaamde “praktijkroute”) heeft dit proces versneld. Bij Werkplein Ability zijn binnen het werkgebied vier afspraakbanen van de nieuwe doelgroep gerealiseerd. Wanneer de detacheringen vanuit de SW worden meegenomen, zijn er bij de BMW-gemeenten een aantal van respectievelijk één, vier, vijf en drie sw-medewerkers (totaal 13) werkzaam binnen de gemeentelijke organisaties (groen, schoonmaak, archief). Bij het plaatsingsproces merken we dat bedrijven behoefte hebben om nog verder ontzorgd te worden. Dat betekent dat een vorm van detachering behulpzaam kan zijn bij het realiseren van meer afspraakbanen. Dit willen gemeenten en uitvoeringsorganisatie het komend jaar gaan onderzoeken.

In 2016 en de eerste helft van 2017 zijn alle personen in het Participatiespoor gesproken waardoor in beeld is wat zij kunnen en willen en in welke mate zijn gemotiveerd zijn. Daarbij is inzichtelijk of mensen nog kansen maken op werk en/of andere vormen van maatschappelijke participatie. Inmiddels is ook met een groot deel van hen een Plan van Aanpak opgesteld.

Stand van zaken kader 2: focussen

In het strategisch beleidskader is vastgelegd dat de focus ligt op de doelgroep met arbeidsvermogen die nog stappen moet zetten om aan het werk te komen (leerwerkspoor). Voor deze groep zijn in het afgelopen jaar dan ook relatief de meeste re-integratiemiddelen ingezet. Daarnaast is er evenals in 2015 ook re-integratiebudget ingezet voor de doelgroep in het Participatiespoor. Deze groep maakt een groter deel uit van de totale doelgroep van de Participatiewet dan in het voorgaande kader was ingeschat. Voor een deel van die groep zijn er nog kansen om op termijn aan het werk te komen, zodat ook voor deze groep middelen en instrumenten worden ingezet. Een deel van deze groep zal dus (na inzet van deze instrumenten) de overstap maken naar het leerwerkspoor.

Daarnaast hebben de vier gemeenten in de afgelopen periode ook een aanvullend beroep gedaan op het Werkplein Ability om bijdragen te leveren aan de participatie van groepen burgers en de ontwikkelingen binnen het sociale domein. Zo heeft integrale dienstverlening binnen het sociale domein vrijwel altijd betrekking op de doelgroep van het Participatiespoor. Ook bij activiteiten gericht op vrijwilligerswerk en taalverwerving is dat het geval. Werkplein Ability heeft daar personeel en middelen voor ingezet. Deze inzet is een logisch gevolg van het streven naar een meer integrale benadering van de doelgroepen in het sociaal domein. Daar waar deze inzet leidt tot personele en financiële knelpunten vindt overleg en afstemming tussen Werkplein Ability en de gemeenten plaats en wordt bezien of een heroverweging van taken dan wel een andere wijze van financiering aan de orde is.

Werkplein Ability heeft geconstateerd dat er formatie en re-integratiemiddelen worden ingezet voor activiteiten die niet direct gerelateerd zijn aan werk en re-integratie maar die betrekking hebben op vormen van maatschappelijke participatie. Het gaat dan bijvoorbeeld om ondersteuning van vrijwilligerswerk, diagnose en activering op het gebied van participatie, het activeren en ondersteunen van statushouders en het verzorgen van backoffice-activiteiten van andere taken binnen het sociale domein. Een keuze om deze activiteiten niet meer uit te laten voeren door de uitvoeringsorganisatie kan leiden tot een vermindering van mogelijkheden tot participatie voor burgers of tot een verschuiving van personeel en middelen naar andere (gemeentelijke) onderdelen. Een andere keuze zou kunnen zijn om re-integratiemiddelen in te zetten voor (om) scholing van bijstandsgerechtigden. Sectoren als de bouw/techniek, zorg en horeca hebben momenteel heel veel

moeite om de openstaande vacatures op te vullen omdat voldoende gekwalificeerd personeel niet beschikbaar is. Bij de actualisatie van het strategisch beleidskader wordt dit nader toegelicht.

Stand van zaken kader 3: zoveel mogelijk Wsw-ers op de reguliere arbeidsmarkt

In het strategisch beleidskader is vastgelegd dat een toenemend aantal Wsw-ers via begeleid werken en detacheringen aan het werk moet zijn. Dat is gelukt. Het aantal detacheringen is in 2016 toegenomen van 37 naar 40. In de eerste maanden van 2017 is dat aantal verder opgelopen naar 48. Het gaat daarbij overigens niet om vaste plekken maar om plaatsingen die flexibel zijn in omvang en duur.

Stand van zaken kader 4: beschut werk is onderdeel van de uitvoeringsorganisatie

De uitvoeringsorganisatie biedt werk aan personen die zijn geïndiceerd voor beschut werk. In 2016 zijn er nog geen indicaties afgegeven en zijn er dus geen banen ingevuld. Inmiddels (juli 2017) is beschut werk een verplichting voor gemeenten, zijn de eerste vier indicatieaanvragen in behandeling geweest bij het UWV en zijn de eerste drie plaatsingen gerealiseerd.

Stand van zaken: participatiespoor maatschappelijk actief

Halverwege 2017 gaat het om bijna 900 personen³ in het Participatiespoor. Daarvan volgt een groep van 130 personen actief een traject bij één van de werkcoaches, met mogelijk op termijn kans op werk. De inkomensconsulenten hebben een groep van 220 personen in beeld waarbij mogelijkheden zijn voor (extra) maatschappelijke activiteiten (niet gericht op werk). Van deze groep is 2/3e deel al maatschappelijk actief. Een groep van bijna 200 mensen heeft ontheffing om diverse redenen. Binnen het Participatiespoor bevinden zich 350 statushouders. Circa 15% van deze statushouders is actief met een traject (zoals Femina en VIP-cursus) bezig. De activiteiten zijn zeer uiteenlopend van de eerste stappen buiten de deur tot het vinden van werk. De eerste kandidaten voor Beschut Werk waren ook afkomstig het Participatiespoor.

Maatschappelijk actief binnen het Participatiespoor zijn in totaal ruim 300 personen. En dat is 1/3^e deel van het totaal in het Participatiespoor en daarmee wordt het doel van 33% behaald.

Samengevat: de maatschappelijke opgave

Doelstellingen	doel	stand
Aandeel in landelijk aantal bijstandsgerechtigden	< 0,265%	0,28%
Bemiddelen van mensen met een arbeidsbeperking naar een betaalde baan (met loonkostensubsidie)	90 (in 2018)	6 (eind 2016) 30 (april 2017) 7 (april 2017)
- Waarvan binnen uitvoeringsorganisatie		
Banen voor mensen met een arbeidsbeperking binnen gemeentelijke organisatie	6 (in 2018)	0
Beschutte werkplekken voor mensen met een beperking die zijn aangewezen op een beschutte werkomgeving	23 (in 2018)	0
Aantal externe plaatsingen WSW	25% groei (in 2018)	• 37 (eind 2015) • 40 (eind 2016) • 48 (april 2017)
Personen in Participatiespoor in beeld.	100%	Iedereen in beeld
Aandeel mensen uit participatiespoor dat maatschappelijk actief is	33%	33%

³ Eén bijstandsuitkering kan betrekking hebben op meerdere volwassen personen. Werkplein Ability probeert zo goed mogelijk alle personen waarop de uitkering betrekking heeft in beeld te krijgen. Het exacte aantal halverwege 2017 betreft 883 mensen in het Participatiespoor.

Bij de uitvoering van de maatschappelijke opgave heeft Werkplein Ability de doelen deels gerealiseerd. Er is een groei gerealiseerd in het aantal detacheringen Wsw en het aantal banen voor mensen met een arbeidsbeperking. De personen in het participatiespoor zijn in beeld gebracht. Het aantal mensen dat vanuit de bijstand naar werk gaat is nog steeds hoog maar neemt licht af. Het totaal aantal mensen dat binnen de BMW-gemeenten een beroep doet op de bijstand is echter gegroeid zowel in absolute aantallen als in het landelijke aandeel. 33% van de personen uit het participatiespoor zijn maatschappelijk actief.

4. De financiële opgave

De financiële opgave bestaat uit het uitvoeren van ondersteuning van doelgroepen uit de Participatiewet met minder middelen en het beperken van de kosten voor de bijstand.

Stand van zaken kader 5: de participatiewet moet budgetneutraal worden uitgevoerd

Voor de ondersteuning van de doelgroep Wsw en de Participatiewet stelt het Rijk middelen beschikbaar in het Participatiebudget. Voor 2016 ging het daarbij om een bedrag van € 11,3 miljoen: € 9,6 miljoen voor de Wsw, € 1,7 miljoen voor de Participatiewet. Daarnaast leveren de BMW-gemeenten een gezamenlijke vaste aanvullende bijdrage van € 243.000 voor de uitvoering van de Wsw. In de begroting van 2016 is er uitgegaan van een hoger tekort op de uitvoering van de Wsw, met name vanwege het subsidietekort (loonkosten Wsw min Rijkssubsidie). Uiteindelijk is het resultaat van de Wsw uitgekomen op + € 60.000 in plaats van de verwachte - € 588.000. Dit is het resultaat van lagere kosten en hogere subsidiebedragen. Het tekort op het Participatiebudget bedroeg € 100.000. De uitvoeringskosten van het “oude” SZW zijn conform de begroting. Daarmee heeft de uitvoeringsorganisatie met een tekort van - €40.000 dus de budgetneutraliteit benaderd. Het beleidsuitgangspunt van ‘budgetneutraliteit’ staat wel onder druk. De mate waarin het Rijk middelen voor de verschillende doelgroepen beschikbaar stelt is onzeker.

Alhoewel de evaluatie laat zien dat er vrijwel budgetneutraal gewerkt is, sluit het Werkplein Ability niet de ogen voor de toekomst. Zoals hiervoor is aangegeven staat vanwege teruglopende rijksmiddelen de budgetneutraliteit onder druk. In de analyse van Werkplein Ability is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de bedrijfsvoering te verbeteren. In de begroting van 2018 worden maatregelen opgenomen waarmee de negatieve gevolgen worden gedempt.

Stand van zaken kader 6: BUIG en specifieke regelingen blijven buiten het uitvoeringsbudget

De uitgaven van de BUIG en andere regelingen worden niet opgenomen in het uitvoeringsbudget. Toch is de opgave voor de uitvoeringsorganisatie om de kosten voor de bijstand zoveel mogelijk te beperken. In 2016 hebben gemeenten € 15,7 miljoen uitgegeven aan bijstand. Dat is € 1,4 miljoen meer dan aan budget van het Rijk is ontvangen. De tekorten van de gemeenten zijn verschillend. Voor drie gemeenten geldt dat het tekort boven de 5% ligt en er dus een beroep kan worden gedaan op de vangnetregeling⁴. Hiervoor komt naar verwachting een bedrag van € 565.000 beschikbaar. Er resteert dan een tekort van € 846.000.

---

⁴ Voor de vangnetregeling van 2016 geldt dat de eerste 5% van het tekort voor rekening van de gemeente is, dat tussen 5 en 10% van een tekort 50% daarvan wordt gecompenseerd en dat boven de 10% een compensatie van 100% wordt geboden. Voor gemeenten Bedum en De Marne geldt dat het tekort boven de 10% lag. Voor 2017 is de vangnetregeling beperkter (50% van het tekort tussen de 5% en 12,5%).

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	Totaal
Netto uitgaven BUIG	2.199.681	3.759.382	3.732.163	5.975.190	15.666.416
Budget BUIG	1.867.305	3.199.485	3.454.081	5.734.788	14.255.659
Tekort	332.376	559.897	278.082	240.402	1.410.757
Vangnetuitkering	192.328	319.936	52.689	0	564.953
Resterend tekort	140.048	239.961	225.393	240.402	845.804

5. De organisatorische opgave

De organisatorische opgave bestaat uit een effectieve en efficiënte organisatie waarin wordt samengewerkt binnen de arbeidsmarktregio en binnen het sociale domein.

Stand van zaken kader 7: Rechtmatige uitvoering van de Participatiewet

De accountant stelt vast of er sprake is van een rechtmatige uitvoering van de Participatiewet. Dat is inmiddels gebeurd: voor de sporen loopt deze via een proces van Interne Controle en toets op rechtmatigheid door de accountant van de gemeente (als onderdeel van de gemeentelijke controle) en voor de sectoren nog separaat door de accountant van Ability.

Stand van zaken kader 8: Flexibel aanbod aan werk in uitvoeringsorganisatie

Werkplein Ability zorgt voor een infrastructuur waarbinnen de mogelijkheden van mensen in beeld worden gebracht en hun vaardigheden worden ontwikkeld. Dat gebeurt deels door middel van werk dat men binnen de uitvoeringsorganisatie aanbiedt. Dat aanbod moet flexibel zijn: aansluiten bij de omvang van het aantal bijstandsgerechtigden en bij de vraag van de markt. Daarin zijn in 2016 de volgende stappen gezet, waarvan wij als gemeenten verwachten dat deze maatregelen en investeringen in de toekomst leiden tot besparingen:

- In het Leerontwikkelcentrum worden personen uit het leerwerkspoor geactiveerd en ondersteund bij de ontwikkeling van (werknemers-) vaardigheden. Voor het werk wordt gebruik gemaakt van de infrastructuur van de sectoren (Groen en Industrie & Dienstverlening), naast de mogelijkheden die bij reguliere bedrijven worden benut. In 2016 zijn er 161 personen binnen dat Centrum ondersteund. Hiervan is 50% naar betaald werk uitgestroomd.
- Voor de ontwikkeling van werknemers- en vakvaardigheden worden de werkzaamheden binnen de sectoren van Werkplein Ability benut in de vorm van werkervaringsplaatsen. Deze mogelijkheden zijn aan het toenemen. In 2016 zijn er 21 personen aan de slag gegaan op een dergelijke werkervaringsplaats.

Stand van zaken kader 9: PIOFACH functies bij gemeenten als het kan

In het beleidskader is vastgelegd dat de PIOFACH functies zoveel mogelijk bij de gemeenten worden belegd. In 2016 is hiervoor de eerste stap gezet (communicatie).

Stand van zaken kader 10: Dienstverlening digitaal waar mogelijk

De website is verder ontwikkeld en er wordt meer gebruik gemaakt van sociale media om nieuwsberichten te verspreiden. Er is sprake van betere afstemming in de communicatie vanuit gemeenten en Werkplein Ability.

Stand van zaken kader 11: één werkgeversbenadering

In het afgelopen jaar is op verschillende manieren uitvoering gegeven aan een gezamenlijke werkgeversbenadering. Binnen de nieuwe uitvoeringsorganisatie is er één team dat voor alle doelgroepen verantwoordelijk is voor de werving van vacatures en werkplekken. Dat team is geïntegreerd in de dienstverlening die vanuit de arbeidsmarktregio (Werk in Zicht) beschikbaar is

voor werkgevers en werkt samen met andere gemeenten, sociale werkbedrijven en het UWV. Werkplein Ability is trekker van de werkgeversdienstverlening van de subregio Noord⁵ (samen met het Werkplein Fivelingo en het UWV) en in de arbeidsmarktregio als geheel. Voor de doelgroep van mensen met een arbeidsbeperking is een regionaal Afspraakbanenteam gevormd waar een vertegenwoordiger van de uitvoeringsorganisatie onderdeel van uitmaakt.

6. Conclusies en gevolgen voor de actualisatie strategisch kader

Hieronder geven we kort aan welke gevolgen de uitkomsten van deze evaluatie hebben voor het geactualiseerd strategisch beleidskader.

P&C cyclus

De in het strategisch beleidskader beschreven werkwijze heeft geleid tot een beter zicht op activiteiten en resultaten van het Werkplein Ability maar heeft ook geleid tot een hoge “documentendruk” waarbij veel afstemming en overleg nodig was waardoor de planning niet in alle gevallen gehaald kon worden. Gezien de vorming van de gemeente het Hogeland, ligt het voor de hand om de verbeteringen door te voeren in de context van de beleids- en P&C-cyclus van de nieuwe gemeente.

Maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave blijft de komende jaren grotendeels hetzelfde. De doelstelling blijft om zoveel mogelijk mensen voor te bereiden op werk. Uit de evaluatie komen wel een aantal aandachtspunten naar voren:

- Het aantal en het aandeel bijstandsgerechtigden is het afgelopen jaar niet afgenomen. De relatief zwakkere economische omstandigheden en het relatief hogere aantal nieuwe doelgroepen kunnen ertoe leiden dat het aandeel bijstandsgerechtigden ook de komende jaren blijft stijgen. Tegelijkertijd zien we nog wel degelijk mogelijkheden om uitstroom naar werk te vergroten, bijvoorbeeld richting de sectoren bouw, zorg of horeca.
- De focus op de activiteiten in het leerwerkspoor zijn toegenomen. Tegelijkertijd wordt er geïnvesteerd in kandidaten en activiteiten uit het Participatiespoor. Keuzes met betrekking tot het Participatiespoor brengen we in kaart bij de actualisatie van de begroting 2018.

Financiële opgave

In 2016 zien we dat de uitvoeringsorganisatie de kaders van de budgetneutraliteit heeft benaderd. Het exploitatieresultaat van de uitvoering van de Wsw is beter dan was begroot, de inzet van re-integratiemiddelen laat een tekort zien en de kosten voor de uitvoering van SZW zijn conform de begroting.

Voor de komende jaren leiden toenemende subsidietekorten op de Wsw tot hogere tekorten van de uitvoeringsorganisatie. Ook vragen nieuwe doelgroepen om een relatief hogere investering, waarvoor de extra middelen van het Rijk beperkt zijn. Dit vraagt om een effectieve maar ook efficiënte uitvoering van de Participatiewet, waarbij de kosten in de hand worden gehouden. Een budgetneutrale uitvoering is alleen mogelijk wanneer er ingrijpende keuzes worden gemaakt. Het gaat om een bestuurlijke afweging tussen dienstverlening aan mensen en financiële middelen. Werkplein Ability heeft aangegeven bij de actualisatie van de begroting een toelichting te geven op de verschillende analyses.

---

⁵ De arbeidsmarktregio Groningen (Werk in Zicht) betreft de gehele provincie Groningen en Noord Drenthe. Zij is verdeeld in vier subregio's. De subregio Noord beslaat het gebied van de zeven gemeenten BMW-E-DAL.

Organisatorische opgave

Het Werkplein Ability heeft in het afgelopen jaar de nodige stappen gezet in het verbeteren van de dienstverlening aan werkzoekenden. Het blijft van belang dat zowel werkgevers als werkzoekenden worden ondersteund en gefaciliteerd. Dat vraagt om samenwerking met bedrijven en met andere partijen in de arbeidsmarktregio. En het vraagt om een aanbod aan werk waarmee werkzoekenden die nog niet toe zijn om op de reguliere arbeidsmarkt aan de slag te gaan, zich op een betaalde baan kunnen voorbereiden. De geformuleerde kaders binnen de organisatorische opgave kunnen gelijk blijven en dienen ook als kader voor de vraag hoe Werkplein Ability binnen de nieuwe gemeentelijke organisatie wordt gepositioneerd.